Yeni Gelenler İçin Karşılama ve Oryantasyon Aracı

Antrenör Cep Kılavuzu

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

İçindekiler:

1. Giriş ve Öğrenme Hedefleri Sayfa 03

2. 1. Bileşen: Antrenörler için İlk Oturum Kontrol Listesi Sayfa 05
2.1 İlk Oturum Katılımcının Devamlılığını Neden Belirler?
2.2 1. Aşama: Oturum Öncesi (Hazırlık ve Düzenleme)
2.3 2. Aşama: Oturum Sırası (Karşılama ve Aktif Kapsayıcılık)
2.4 3. Aşama: Oturum Sonrası (Takip ve Eylem Planlaması)

3. 2. Bileşen: Akran Rehberliği (Buddy) Eşleştirme Sistemi sayfa 09
3.1 Doğru Akran Rehberini Seçmek: 4 Temel Eşleştirme Kriteri
3.2 Akran Rehberinin Sorumlulukları (Antrenman Öncesinde, Sırasında ve Sonrasında)
3.3 Süre, Yönlendirilmiş Rotasyon ve Görev Devri Kılavuzu

4. 3. Bileşen: Görsel Karşılama Sayfası (Katılımcı Materyali) Sayfa 13

5. 4. Bileşen: "Kiminle İletişime Geçilmeli?" Destek Kılavuzu sayfa 14
5.1 Hızlı Referans Matrisi: Kim, Hangi Konuda Yardımcı Olabilir?
5.2 Kulüp İletişim Rehberi Şablonu (Özelleştirilebilir Tablo)

6. Pratik Uygulama ve Uyarlama Sayfa 17
6.1 Bireysel ve İkili Sporlara Uyarlama (Padel, Tenis, Atletizm)
6.2 Genç ve Yetişkin Gruplarına Göre Özelleştirme
6.3 Uzman Personeli Bulunmayan Tabana Yayılmış (Grassroots) Spor Kulüpleri için Çözümler
6.4 Dijital Entegrasyon: Mobil Paylaşım ve WhatsApp ile Oryantasyon

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

1. GİRİŞ & ÖĞRENME HEDEFLERİ

Yeni bir spor kulübüne adım atmak herkes için göz korkutucu olabilir; ancak bu durum, dil bariyerleri, alışılmadık sosyal normlar veya geçmişte yaşanmış dışlanma deneyimleriyle karşı karşıya kalabilen göçmen ve mülteci yeni gelenler için özellikle zordur. Kapsayıcı spor antrenörlüğünde kapsayıcılık kendiliğinden oluşmaz; bilinçli günlük uygulamalar ve öngörülebilir rutinler aracılığıyla gelişir.

Bu araç, spor kulüplerini "pasif kapsayıcılıktan" (yalnızca bir bireyin katılımına izin vermek), "aktif kapsayıcılığa" (ilk günden itibaren kendilerini hoş karşılanmış, güvende, değerli ve topluluğa bağlı hissetmelerini sağlamak) geçirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

Antrenörler için Öğrenme Hedefleri

- **Karşılamayı yapılandırmak:** Oturum öncesi, sırası ve sonrasındaki öngörülebilir rutinler aracılığıyla yeni gelenlerin kaygısını azaltmak

- **Akran bağlantısını kolaylaştırmak**: Bağımlılık yaratmadan güven ve arkadaşlık köprüleri kuran yapılandırılmış bir akran rehberliği (buddy) sistemi uygulamak.

- **Açık ve net iletişim kurmak**: Kulüp değerlerini ve adil oyun kurallarını açıklamak için düşük okuryazarlık düzeyine uygun, görsel açıdan desteklenmiş araçlar kullanmak.

- **Destek ağını harekete geçirmek**: Katılımcıları kulüp içindeki veya dışındaki koruma (safeguarding), lojistik veya dil desteği birimlerine/rol sahiplerine tam olarak ne zaman ve nasıl yönlendireceğini bilmek.

Co-funded by
the European Union

EQUAL PLAY

2. 1. BİLEŞEN: ANTRENÖRLER İÇİN İLK OTURUM KONTROL LİSTESİ

Bir yeni gelenin ilk antrenman oturumuna hazırlanmak ve bu süreci yönetmek için saha kenarında bu kontrol listesini kullanın. Temel amaç; özgüven inşa etmek, katılımcı üzerinde baskı yaratmaktan kaçınmak ve antrenmandan tekrar gelme isteğiyle ayrılmalarını sağlamaktır.

1. Aşama: Oturum Öncesi (Hazırlık ve Düzenleme)

- Bilinen bariyerleri gözden geçirin: Katılımcı Bariyerleri Kontrol Listesi'ni kullanarak yeni gelen bireyin belirli ihtiyaçlar (örn. dil, ulaşım, dini oruç veya spor kıyafeti/ekipmanı gereksinimleri) belirtip belirtmediğini kontrol edin.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

- Bir Akran Rehberi (Peer Buddy) seçin ve bilgilendirin: Yeni gelene rehberlik etmesi için mevcut katılımcılar arasından destekleyici birini görevlendirin (bkz. 2. Bileşen).
- Görsel materyalleri kontrol edin: Alıştırmaları ve kuralları sözlü iletişim kurmadan (görsel olarak) açıklayabilmek için antrenman hunilerini, taktik tahtalarını veya Görsel Karşılama Sayfasını hazır bulundurun.
- Temel selamlama ifadelerini öğrenin: Yeni gelen katılımcının adını doğru telaffuz etmeyi öğrenin ve mümkünse kendi anadilinde basit bir selamlama ("Merhaba" veya "Hoş geldin") ifadesi öğrenin.

2. Aşama: Oturum Sırası (Karşılama ve Aktif Kapsayıcılık)

- Sıcak ve birebir karşılama: Tüm grup gelmeden önce yeni geleni girişte veya saha kenarında karşılayın. Kendinizi ve görevlendirilen Akran Rehberini sıcak bir şekilde tanıtın.

- Baskı yaratmayan tanışma: Katılımcıların isimlerini ve en sevdikleri sporları paylaştığı, iş birliğine dayalı bir ısınma veya ortak hareketlilik alıştırması entegre edin. Yeni geleni topluluk önünde konuşma yapmaya veya grubun ortasında durmaya kesinlikle zorlamayın.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

- Uzun uzun anlatmayın, uygulamalı gösterin: Alıştırmaları pratik fiziksel gösterimler, görsel ipuçları ve basit, kısa kelimeler kullanarak açıklayın.

- Anlama düzeyini birebir kontrol edin: Kuralları anlayıp anlamadıklarını görmek için hızlı birebir görüşmeler yapın veya onları küçük grup çalışmaları sırasında gözlemleyin. Hataları asla topluluk önünde dile getirmeyin.

- İş birliğine dayalı kurallar uygulayın: Takım çalışmasını teşvik etmek için küçük alan oyunlarını (small-sided games) uyarlayın (örn. futbolda veya basketbolda sayı/gol atmadan önce üç farklı takım arkadaşının topa dokunmasını şart koşun).

- Grup dinamiklerini izleyin: Temas gerektiren alıştırmalar sırasında fısıldaşmalara, soyutlanmaya veya tereddütlere dikkat edin. Saygısız yorumlara veya dışlayıcı davranışlara anında ve sakin bir şekilde müdahale edin.

Co-funded by
the European Union

EQUAL PLAY

3. Aşama: Oturum Sonrası (Takip ve Devamlılığın Sağlanması)

- Soğuma ve değerlendirme (refleksiyon) çalışması yapın: Esneme hareketleri için takımı çember halinde toplayın. Katılımcılardan, bir takım arkadaşında gözlemledikleri olumlu bir davranışı paylaşmalarını isteyin (teknik beceriden ziyade gösterilen çabayı/gayreti övün).
- Birebir değerlendirme görüşmesi: Yeni gelen katılımcıyla özel olarak konuşun. Basit sorular yöneltin: "Bugünden keyif aldın mı?", "Fiziksel olarak nasıl hissediyorsun?" ve "Sormak istediğin bir şey var mı?"
- Sonraki adımları netleştirin: Bir sonraki oturumun kesin tarihini, saatini ve konumunu içeren basılı (fiziki) veya dijital bir hatırlatıcı verin.
- Akran Rehberine teşekkür edin: Rehberin liderlik vasfını ve destekleyici davranışını takdir edin.
- Gözlemleri kayıt altına alın: Takip ve destek süreçlerini planlamak amacıyla, devam eden engelleri (örn. eksik antrenman ekipmanı, ulaşım zorlukları) Katılımcı Bariyerleri Haritalama Aracı'na (Participant Barriers Mapping Tool) kaydedin.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

3. 2. BİLEŞEN: AKRAN REHBERLİĞİ (BUDDY) EŞLEŞTİRME SİSTEMİ

Akran Rehberi (Peer Buddy), yeni gelen bir katılımcıya ilk oryantasyon sürecinde yol gösteren, onu karşılayan ve antrenman partnerliği yapan, kulübün mevcut ve güvenilir bir üyesidir. Bu sistem izolasyonu azaltır, dil bariyerlerini aşmaya yardımcı olur ve kültürlerarası dayanışmayı inşa eder.

1. Adım: Doğru Akran Rehberini Seçmek (Eşleştirme Kriterleri)

Otomatik olarak takım kaptanını veya en rekabetçi oyuncuyu görevlendirmeyin. Akran rehberlerini empati, sabır ve adil oyun (fair-play) anlayışına göre seçin.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

Aşağıdaki kriterleri kullanın:

- Dil ve Arka Plan: Mümkün olan her durumda, aynı dili konuşan veya benzer bir kültürel arka planı paylaşan bir akranla eşleştirin.
- Sosyal Kişilik: Aktif dinleme becerisi gösteren, farklı yetenek seviyelerine saygı duyan ve teşvik edici bir tutuma sahip katılımcıları seçin.
- Beceri Uyumu: Yeni gelenleri, benzer veya biraz daha deneyimli bir atletik seviyedeki katılımcılarla eşleştirin. Spora yeni başlayan birini, kolayca hayal kırıklığına uğrayabilecek aşırı rekabetçi bir oyuncuyla eşleştirmekten kaçının.
- Yaş ve Cinsiyet: Benzer yaş grupları içinde eşleştirme yapın ve özellikle temas gerektiren alıştırmalar veya muhafazakar kültürel arka planlar söz konusu olduğunda cinsiyet tercihlerine saygı gösterin.

Co-funded by
the European Union

2. Adım: Akran Rehberinin Sorumlulukları (Neler Yapılmalı?)

- Antrenman Öncesi: Oturum başlamadan 10 dakika önce yeni gelenle buluşun. Kendisine pratik kullanım alanlarını (soyunma odaları, tuvaletler, su sebili, malzeme odası) gösterin.
- Isınma Sırasında: Eşli çalışmalar, esneme hareketleri ve temel top kontrolü alıştırmalarında daima yeni gelenin partneri olun.
- Alıştırmalar Sırasında: Egzersizi önce fiziksel olarak göstererek açıklayın. Jestler kullanın, "çak bir beşlik" (high-five) yapın ve basit teşvik edici sözler söyleyin ("Harika", "Tekrar dene", "Benimle gel" gibi).
- Molalarda: Su molalarında birlikte oturun. Her oturumda yeni geleni en az iki takım arkadaşıyla isimleriyle hitap ederek tanıştırın.
- Antrenman Sonrası: Çıkışa veya toplanma noktasına kadar onlara eşlik edin, vedalaşın ve bir sonraki görüşmenizin ne zaman olacağını teyit edin.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

3. Adım: Süre ve Görev Devri Kılavuzu

- 1. ve 2. Haftalar (1.–4. Oturumlar) – Aktif Rehberlik: Akran rehberi, tüm yapılandırılmış eşli etkinliklerde ve tanışmalarda yeni gelenin birincil partneridir.
- 3. Hafta (5. Oturum) – Yönlendirilmiş Rotasyon: Antrenör, ana antrenman alıştırmaları sırasında eşleri bilinçli olarak değiştirir. Akran rehberi, yeni geleni yeni bir partnerle tanıştırır ve onları birlikte çalışmaları için teşvik eder.
- 4. Hafta (6. Oturum ve sonrası) – Tam Entegrasyon: Yeni gelen, tıpkı diğer oyuncular gibi takım içindeki rotasyona doğal bir şekilde katılır. Akran rehberi standart takım arkadaşı rolüne geri döner, ancak arkadaş canlısı bir iletişim noktası olmaya devam eder.

Co-funded by
the European Union

EQUAL PLAY

4. 3. BİLEŞEN: GÖRSEL KARŞILAMA SAYFASI

Düşük okuryazarlık düzeyine uygun ve erişilebilir olan bu karşılama sayfası; basılmak, lamine edilmek veya mesajlaşma uygulamaları (örn. WhatsApp) üzerinden dijital olarak paylaşılmak üzere tasarlanmıştır. Basit cümle yapıları kullanarak kulüp beklentilerini açıklar. Her dil için ilgili bağlantıyı aşağıda bulabilirsiniz:

EN : https://canva.link/krte2fni1u3jisb
ES : https://canva.link/yhdgmtfip9ldy53
IT : https://canva.link/3wyh6m2ntphpa5k
LT : https://canva.link/bam1nym0w48a0s1
TR : https://canva.link/aeof878f2thb2dy

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

5. 4. BİLEŞEN: "KİMİNLE İLETİŞİME GEÇİLMELİ?" DESTEK KILAVUZU

Antrenörler saha kenarı kolaylaştırıcılarıdır (facilitators), sosyal hizmet uzmanı değildirler. Yeni bir katılımcı karmaşık bariyerlerle (yasal, finansal, duygusal veya ciddi lojistik sorunlar) karşılaştığında, antrenörler katılımcıyı doğru destek aktörüne yönlendirmek için ortaklığa dayalı bir yaklaşım kullanmalıdır.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

Quick Reference: Who Can Help With What?

Type of Issue / Barrier	What You Might Observe	Who to Contact	What They Can Do
Pitch-side Safety & Injuries	Physical injury during play, unsafe equipment, or physical exhaustion.	Head Coach / First Aid Trainer	Provide immediate first aid, modify physical drills, or adjust session intensity.
Language & Translation Needs	Participant cannot follow basic safety rules; severe misunderstanding between peers.	Bilingual Volunteer / Peer Buddy / Language Support Service	Assist with pitch-side translation, translate critical club schedules, or provide peer interpretation.
Equipment & Financial Barriers	Missing boots, worn-out clothes, inability to pay membership fees or travel costs.	Club Inclusion Coordinator / Club Manager	Provide access to the club's shared gear bank, waive membership fees, or access municipal inclusion funds.
Transport & Scheduling	Frequent late arrivals, missing evening sessions, reliance on long foot travels.	Community Coordinator / Municipal Sport Officer	Coordinate car-sharing among parents/players, provide bus passes, or adjust session timetables.
Wellbeing & Safeguarding	Discriminatory comments, bullying, signs of abuse, or sudden withdrawal from the group.	Club Safeguarding Officer / Designated Lead	Follow formal safeguarding protocols, intervene in harassment cases, and ensure a safe pitch environment.
Emotional & Social Support	Extreme shyness, visible anxiety, isolation, or distress related to life outside sport.	Local Migrant Support NGO / Youth Worker / Family Support	Provide specialized social work support, family counseling, mentoring, or integration guidance.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

Kulüp İletişim Rehberi Şablonu

TÇeviri ve Özelleştirme Gereklidir
Bastırmadan veya dağıtmadan önce bu tabloyu kuruluşunuza özel personel isimleri, aktif telefon numaraları ve yerel STK (Sivil Toplum Kuruluşu) partnerleriniz ile doldurun.
Her dil için ilgili bağlantıyı aşağıda bulabilirsiniz:

EN : https://canva.link/5clcdkowkukta6h
ES : https://canva.link/revzdr27qhreeok
IT : https://canva.link/kkmwo5nj7dsflsa
LT : https://canva.link/povivpuv5477t69
TR : https://canva.link/re6u74c4euzzp48

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

6. BU ARACI KULÜBÜNÜZE NASIL UYARLARSINIZ?

Bu oryantasyon çerçevesi; farklı spor branşları, organizasyon ölçekleri ve kültürel bağlamlar arasında esnek olacak şekilde tasarlanmıştır. Bunu kendi özel koşullarınıza nasıl uyarlayabileceğiniz aşağıda açıklanmıştır:

Bireysel veya İkili Sporlar için (örn. Padel, Tenis, Atletizm):

Akran Rehberliği Sistemi: Akran rehberliği sistemini "takım kadrosu" modelinden "antrenman partneri" modeline uyarlayın. Padel veya teniste, lig içi rotasyonlara (box-league rotations) geçmeden önceki ilk 3–4 oturumda rehberi sabit çiftler partneri veya ralli partneri olarak tutun.

Genç ve Yetişkin Grupları için:

- Gençler (18 Yaş Altı): Görsel Karşılama Sayfasının ebeveynler, vasiler veya kabul merkezi vaka çalışanları ile doğrudan paylaşıldığından emin olun. Güvenlik ve Koruma Görevlisinin (Safeguarding Officer), katılımcının antrenmana ilk bırakılışı sırasında görünür bir şekilde alanda bulunmasını zorunlu kılın.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY

Yetişkinler (18+): Akranlar arası saygıya ve esnek planlamaya büyük önem verin. Yetişkinler; dil kursları, vardiyalı çalışma veya aile bakımı gibi nedenlerle genellikle ciddi zaman kısıtlamalarıyla karşılaşırlar. Kontrol listesini, esnek varış saatlerini yargılamadan normalleştirecek şekilde uyarlayın.

Uzman Personeli Bulunmayan Kulüpler için:

Eğer tabana yayılmış (grassroots) kulübünüzün özel bir "Kapsayıcılık Koordinatörü" veya "Güvenlik ve Koruma Görevlisi" yoksa, bu işlevsel sorumlulukları eğitimli bir gönüllüye atayın veya doğrudan Ortaklık ve Yönlendirme Haritanızdaki (Öğrenme Aracı 6) harici bir partnerle bağlantı kurun.

Co-funded by the European Union

- Dijital Entegrasyon:

Görsel Karşılama Sayfasını akıllı telefonlarda okunabilen bir görsele veya PDF formatına dönüştürün. Katılımcının görsel kuralları ve ekipman beklentilerini evinin rahatlığında inceleyebilmesi için ilk gelişinden önce bunu WhatsApp veya SMS yoluyla gönderin.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak ifade edilen görüş ve düşünceler sadece yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

EQUAL PLAY